

1997 D'AUSIÀS

ANY MARCH

L'any 1997 l'han declarat les **C o r t s** Valencianes com a l'any d'Ausiàs March per celebrar el VI^è centenari del naixement de tan gran poeta, l'obra del qual és coneguda arreu del món. Institucions valencianes, tant públiques com privades, ja comencen a preparar tot un seguit d'actes que contribuiran a popularitzar encara més aquest valencià que fou figura cimera de la poesia europea del seu temps.

Però tots nosaltres, com a valencians que som, caldria que tinguérem, si més no, una breu referència de la vida i obra d'aquest poeta, que a la fi eleva la poesia a la categoria de meditació personal i d'intimisme, cosa quasi impensable per a l'època que li va tocar viure. La importància i l'impacte produïts per Ausiàs March en la nostra literatura, tan sols poden ser adequadament valorats si tenim ben present que va ser ell qui va retornar a la poesia l'ús ple i normal de la nostra llengua. La feina literària i de creació lingüística de March, va deixar la nostra llengua, a mitjan s. XV a punt per al seu desenvolupament total.

VIDA: Ausiàs March

va nàixer el 1397, segurament a Gandia. Era fill del poeta i cavaller Pere March i de la seua segona esposa Lionor Ripoll (matrimoni celebrat a València el 2 de setembre de 1379). Tenia una germana major, Pierona, que era sordmuda i que sempre va estar al seu càrrec. Pere March, el seu pare, s'havia establert a València quan va heretar les possessions paternes situades a València, ja que el seu germà major havia heretat les possessions familiars situades a Catalunya. L'any 1413, quan mor Pere March, esdevé Ausiàs March, molt jove encara, el cap de la família March a València. El 1419 ja és cavaller i participa en la vida militar del país, sobretot a les campanyes d'Itàlia, al servei del rei Alfons el Magnànim, el qual recompensa els serveis de March, donant-li la confiança reial. Els anys següents el poeta apareix sovint a Gandia, la seua residència fixa, des d'on administra els seus béns, tutela la seua germana sordmuda Pierona, exerceix els seus drets de senyor sobre les seues possessions de Beniarjó, Pardines i Verniça, i

resol els conflictes amb els nombrosos moros que es compten entre els seus vasalls.

El 1435 assisteix a les Corts de Montsó, representant l'estament militar, i el 1437 a les de Morella.

També el 1437, amb un fill bastard (Francesc March) i als quaranta anys, es casa per primera vegada amb Isabel Martorell, germana de Joanot Martorell (l'autor de "Tirant lo Blanc"). Aquest matrimoni durà fins el 1439 quan va morir Isabel sense descendència, i Ausiàs March heretà de la seua muller els llocs de Ràfols, Traella i Cuca.

El 1443, als quaranta-sis anys, es casà per segona vegada amb Joana Escorna, i resideixen encara a Gandia, fins el 1450 quan es traslladaren a València. Des d'allí vigila atentament tot allò que esdevé a les seues possessions. Els darreres dies de 1454 mor a València la seua segona esposa, que tampoc no li dona descendència a Ausiàs, però el declara hereu universal dels seus béns.

El tres de març de 1459, Ausiàs redacta el seu darrer testament, i el mateix dia mor a València. L'examen del seu testament ens don

notícies que completen la biografia del poeta. Així veiem que sense descendència legítima, té els següents fills bastards que anomena en el seu testament:

- Francesc March, mort abans del pare
- Joan March, que casa amb la seua neboda Castellana, filla de Constança Escorna, la seua cunyada
- Joana March, casada amb Ausias Torrella de Gandia.
- Pere March, que no és anomenat com a fill bastard, però tampoc no ho és com a legítim, ja que no és declarat hereu universal del seu pare
- Felip March, menor encara a la mort del pare i fill de la seua esclava Marta.

Ausiàs instituí hereu universal de tots els seus béns Jofre de Blanes, fill de Vidal de Blanes i de Castellana Escorna, germana aquesta de la seua segona esposa.

Entre els béns esmentats al seu testament figuren "dos llibres de paper, de forma de fulls, desquernats, ab cobles", que possiblement són els manuscrits de les seves poesies, l'obra completa del qual abarca 138 poemes (mes de 10.000 versos).

OBRA: En l'obra de March, l'home, el poeta